

Asia: VN/1258/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

1. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain lukua 7 Palkkatuki koskevat kysymykset

1 § Palkkatuki (sis. palkkatuen määritelmän)

- **Lisättäisiin palkkatuen tarkoitukseen vammaisten ja pitkäaikaissairaiden sekä 60 vuotta täyttäneiden pitkäaikaistyöttömien työn saannin ja työelämään osallisuuden lisääminen.**

Pirkanmaan TE-toimisto kannattaa esitystä, kyseisten asiakaskohderyhmien aseman parantaminen tarkoituksenmukaista.

2 § Palkkatuen yleiset edellytykset

- **Rajattaisiin palkkatuetun työn kohderyhmää**

Selkeyttää palkkatuen käyttöä niiden kohdalla, joilla ei esim. lyhyen työttömyyden perusteella olisi palkkatuen käyttöön perustetta. Esim. työpaikan vaihtajat. Näiden kohdalla helpommin perusteltavissa, miksi palkkatuen käyttö perusteltu, muutos tästä näkökulmasta hyvä.

3 § Työnantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset

- **Työnantajiin lisättäisiin hyvinvointialue ja poistettaisiin luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa (kotitalous)**
- **Tuotannollisista tai taloudellisista syistä viimeisten 12 kuukauden aikana irtisanoneelle työnantajalle tuki voitaisiin myöntää, jos tämä on ottanut saman määrän henkilöitä työhön irtisanomisen jälkeen**

- **Palkkatukea ei myönnettäisi uudestaan työnantajalle saman henkilön palkkaamiseen poikkeuksena vamman tai sairauden perusteella, oppisopimuskoulutukseen tai 60 vuotta täyttäneen pitkäaikaistyöttömän työllistämiseen myönnetty tuki tietyin edellytyksin**

Hyvinvointialueen lisäys aiheellinen täydennys. Kotitalouksien kohdalla palkkatukea käytetty varsin vähän, sen merkitys on ollut vähäinen.

Selkeyttää työnantajan asemaa tilanteissa, joissa työnantaja ei yrityksestä huolimatta pystyisi irtisanottuja palkkaamaan takaisin. Siinä suhteessa muutos on hyvä ja oikeudenmukaisempikin aikaisempaan verrattuna.

Hyvä muutos siinä kohtaa, kun samassa paikassa olevan työllistämiseen haetaan uudelleen ja uudelleen tukea, eikä tuella ole muuten vaikutusta työsuhteen syntymiseen, eikä osaamisvajetta tehtävään muutenkaan voisi katsoa olevan. Niiden kohdalla, joilla asema työmarkkinoilla muista syistä kuin esim. vammasta tai sairaudesta johtuen on vaikea, ja työllistyminen siihen tuttuun esim. yhdistykseen on ollut lähes ainoita mahdollisia työllistymismahdollisuuksia. Näissä tilanteissa muutos voi aiheuttaa pitkittyviä työttömyysjaksoja.

5 § Palkkatuella katettavat palkkakustannukset

- **Työnantajan sivukuluja ja lomarahaa ei jatkossa luettaisi palkkatuella katettaviin kustannuksiin**
- **Muita tarkennuksia tukikelpoisten kustannusten määritelmään**

Tuen myöntämisen näkökulmasta muutoksella ei suurta merkitystä. Helpottanee enemmänkin KEHA-keskuksen maksatuksen käsittelyä.

6 § Palkkatuen määrä ja kesto

- **Tuen määrä olisi työttömyyden kestosta riippumatta 50 % palkkakustannuksista**
- **Tuen kesto 5 tai 10 kuukautta, kuitenkin enintään työsuhteen pituinen**
- **Palkkatuki voitaisiin myöntää uudelleen toiselle työnantajalle heti edellisen palkkatukijakson päätyttyä, jos henkilö kuuluisi edelleen palkkatuen kohderyhmään ja tuen myöntäminen olisi tarkoituksenmukaista**

Kannatettava muutos, helpottaa, kun ei tarvitse laskea työttömyyden kestoja, jotka monesti työläitä laskea. Yksinkertaisempi malli helpompi aikaisempaan verrattuna.

Hyvä ja selkeä malli.

Hyvä muutos etenkin niiden kohdalla, joissa palkkatuen enimmäismäärän täytyttyä ei vanhan mallin mukaan ei palkkatukea oltaisi voitu käyttää, ja jatkaa työllistämiseen toiseen kohteeseen, jolla saataisiin jatkettua työllistämispolkua esim. välityömarkkina työllistämisen jatkoksi.

7 § Palkkatuki alentuneesti työkykyisen palkkaamiseen

- **Tuen määrä olisi 70 prosenttia palkkakustannuksista**
- **Tuki myönnettäisiin 10 kuukauden ajaksi sillä perusteella, että vamma tai sairaus vaikeuttaa huomattavasti sopivan työn saamista**
- **Tukea voitaisiin jatkaa samalla työnantajalla tietyin edellytyksin enintään 24 kuukauden jaksoissa.**

Tuen korotus voi lisätä työnantajan halukkuutta palkata alentuneesti työkykyinen nykyistä helpommin.

Helpottaa ja mahdollisesti nopeuttaa palkkatukiasian käsittelyä alkuvaiheessa. Haasteeksi muodostuu lääkärinlausuntojen saanti, koska tälläkin hetkellä lääkäriaikoja on heikosti saatavilla. Miten varmistetaan, että lääkärinlausunnot ja muut toimet on tehty, jotta palkkatuen jatko voidaan myöntää aikataulussa? Tähän tarvitaan selkeät ohjeet ja informointia työnantajille.

Hyvä ja kannatettava malli.

8 § 100 prosentin palkkatuki

- **Tuki myönnettäisiin 10 kuukaudeksi. Tukikelpoisia palkkakustannuksia korotettaisiin kertoimella 1,23 työnantajan sivukulujen kattamiseksi laskennallisesti.**
- **100 prosentin palkkatuki olisi mahdollinen kaikille yhdistyksille, säätiöille ja rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille**
- **Jos työnantajan toiminnalla on työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, 100 prosentin palkkatuki myönnettäisiin de minimis -tukena. Muussa tapauksessa tuki olisi EU:n valtioneuvoston ulkopuolista tukea. Arvioinnin kriteereistä säädettäisiin erikseen valtioneuvoston asetuksella.**

Selkeä ja yksinkertainen malli palkkatuen myöntämisen osalta.

Muutos laajentanee työllistämiskenttää jonkin verran työmahdollisuuksien lisääntyessä pienillä toimijoilla, mutta saattaa vähentää merkittävästi isojen toimijoiden työllistämismahdollisuuksia, sekä siten asiakaskohderyhmän työllistymismahdollisuuksia.

Ohjeistuksen tulee olla hyvä ja selkeä, jotta palkkatuen myönnön yhteydessä arviointi on asian mukaisesti mahdollista. Etelä-Pohjanmaan lausunnon mukaisesti myös Pirkanmaalla on rahoitettu ja toteutettu erittäin hyvin toimivia TYPO-hankkeita, nyt esitettävät muutokset aiheuttavat tälle toiminnalle valtavat haasteet. Muutos aiheuttaa sen, että yhdistyksellä tulee olla omarahoitussuutta ja varainhankintaa. Tämä saattaa johtaa myös uudentyypisiin työtehtäviin 3. sektorilla. Pirkanmaan TE-toimiston arvion mukaan muutoksella saattaa olla työllistymisen tukea tarvitsevan kohderyhmän työllistymismahdollisuuksia heikentäviä vaikutuksia.

10 § Palkkatuki oppisopimuskoulutukseen

- **Palkkatuen määrä oppisopimuskoulutuksessa olisi 50 % ja pysyisi samana koko koulutuksen keston ajan**
- **Palkkatukea myönnettäessä tuki olisi mitoitettava koko sille ajalle, jonka työ- ja elinkeinotoimisto arvioi tarkoituksenmukaiseksi.**
- **Tukea voitaisiin jatkaa, jos henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukainen oppisopimuskoulutuksen kesto muuttuu koulutuksen aikana**

Kannatettava muutos, lisää oppisopimusmahdollisuuksia. Yksinkertaistaa myös palkkatuen myöntö prosessia, kun ei tarvitse tehdä pitkässä oppisopimuksessa päätöksiä eri palkkatukiprosenteilla. Ohjeistukseen kaivataan selkeästi, miten yleishyödyllisten yhdistysten kohdalla oppisopimuksen palkkatuki myönnetään. Onko yhdistyksillä sama 50 % koko oppisopimuksen ajan?

Hyvä asia, jos kyetään tuen keston tarpeeseen ottamaan kantaa yksilöllisesti.

Kannatettavaa, jos palkkatuen kesto voidaan tarvittaessa jatkaa, mikäli jatko katsotaan perustellusta syystä tarpeelliseksi.

11 § Tuella palkatun siirtäminen

- **Edelleen siirtämisestä tehtäisiin erillinen päätös ja säädettäisiin edellytykset edelleen siirtämiselle**

Hyvä muutos selkeyttää siirtoon liittyviä asioita, joskin lisää hallinnollista työtä palkkatuen käsittelyssä.

2. Huomioita lukuun 7a 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki

Huomioita 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuesta (luku 7a, uusi luku)

- **Tuki on uusi**

- Tuki myönnettäisiin ilman tarkoituksenmukaisuusharkintaa, jos laissa säädetyt edellytykset täyttyvät.
- Tukea maksettaisiin 70 prosenttia tukikelpoisista palkkakustannuksista 10 kuukaudelta, kuitenkin enintään työsuhteen keston ajalta.
- Tukikelpoisina kustannuksina pidettäisiin samoja palkkakustannuksia kuin palkkatuetussa työssä.

Pirkanmaan TE-toimisto pitää esitystä kannatettavana. Lisää kohderyhmän työllistymismahdollisuuksia. Onko kiinnitetty riittävästi huomiota mahdollisiin lieveilmiöihin suhteessa harkintavallan puuttumiseen.

3. Huomiot elinkeinotoiminnan käsitteen muutoksiin

Huomiot elinkeinotoiminnan käsitteen muutoksiin

- Työvoimakoulutuksen yhteishankinta (5 luku 7§) ja työolosuhteiden järjestelytuki (10 luku 3§)
- Työllisyyspoliittinen-avustus (säädetäisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetulla asetuksella)
- Työsopimuslain 13 luvun 6 §:n 2 momentin 2 kohdan muuttaminen

-

4. Huomiot sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamiseen

Huomiot sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamiseen

Kannatettava muutos, että sosiaalisten yritysten osalta laki kumotaan. Selkeyttää palkkatukityöllistämistä.

5. Huomiot julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain muihin lukuihin ehdotettuihin muutoksiin tai esitysluonnoksen liitelakeihin

Kommentit julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain lukuihin 1, 2, 3, 11, 12, 13 ja 14, 7 luvun 4, 9 ja 12-15 §:iin ehdotettuihin muutoksiin tai esitysluonnoksen liitelakeihin

- Mainittuihin lukuihin ja lakeihin on tehty vähäisiä tai teknisiä muutoksia.

Voimassa olevan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain 7 luvun 9 §:n 3 momentin 2 kohdan poistumisella on merkittävää vaikutusta valtion virastoihin ja laitoksille työllistämiseen. Muutoksen vaikutukset saattavat olla työllisyyttä heikentäviä. Muutos olisi hyvä toteuttaa TE-palvelut 2024 muutoksen yhteydessä.

6. Yleiset huomiot

Yleiset huomiot:

- a. Huomiot ehdotetun sääntelyn suhteesta hyvään hallintoon ja perustuslakiin**
- b. Huomiot esitysluonnoksen vaikutusarvioinnista**
- c. Muuta kommentoitavaa**

-

Paulaniemi Tarja
Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimisto

Vintola Mauri
Pirkanmaan TE-toimisto